



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

427. Quæ sit obligatio Parochi circa celebrationem missarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

tiam recuperata, & vincendas tentationes illo tempore occurrentes; quibus accedit fructus essentialis ipsius viatici maximus, ideoque preferendus multis incommodis spiritualibus. Ex quibus omnibus simul sumptis, & prudenter consideratis exurgit necessitas quaedam, quæ licet non sit extrema, atamen valde gravis; adeoque sufficiens ad obligandum parochum, qui non tantum ex charitate, sed & ex Justitia obligatur; & ideo non tantum in extrema, sed etiam in gravi necessitate subditi obligatur cum aliquo periculo communi & ordinario. Cumque hæc necessitas evadat major ex eo, quod infirmus Sacramentum pœnitentiæ suscipere non potuisset: Eucharistia autem juxta valde probabilem cum attritione conferat gratiam primam, obligatio quoque in eo casu erit major. Suar. n. 18. Adde, quod ut dictum ante de Sacramento pœnitentiæ, etsi respectu singulorum necessitas hæc aliquo modo sit gravis, respectu communitatis sit gravissima; esset siquidem damnum ingens, si totus populus in ea occasione desisteret viatico, & moraliter loquendo; cederet in extremum periculum multorum. Neque esset convenienter provisum Christianæ Reipubl. si in tam gravi necessitate non haberet hoc mysterium ex officio necessarium, sed voluntarium ex perfectione charitatis. Nihilominus in casibus particularibus excusari poterunt parochi, prout nimirum periculum vitæ propriæ multum augetur, & proximi necessitas minuitur, prout faciliè ex dictis paulo ante de Sacramento pœnitentiæ intelligi, & ad particularia applicari potest. Certè cum necessitas medii ad salutem in hoc Sacramento multò minor sit, quam in confessione, ex hac parte minor magisque dubia est hæc obligatio administrandi moribundo hoc Sacramentum. Suar. loc. cit. n. 17.

7. Quo ad Sacramentum extremæ unctiōnis, Parochi ratione officii ex Justitia obligantur ad illud ministrandum subditis, ita ut si egent sine justa causa nequeant, vel differant cum probabili periculo, ne interim infirmus moriatur, peccent mortaliter. Nav. in man. c. 25, num. 131. Laym. Theol. mor. l. 5. tr. 8. c. 7. nu. 3. Bassæ. in florib. th. v. extrema unctio n. 2. &c. Tenentur quoque illud ministrare tempore contagionis sine morali periculo vitæ, quod periculum evitare tenebuntur adhibendo conventientia remedia prudentum medicorum arbitrio, partim præveniendū illud, anticipando nimirum collationem hujus Sacramenti statim in principio talis ægritudinis, antequam ea multum inficere possit, cum pestis similisque morbi per se sint lethales, & aliis sunt adeo contagiosi, non oportet aliquem terminum in iis exspectare, sed statim sub initium dari potest hoc Sacramentum; partim curando, ut loco puro & libero æger constituatur, partim utendo virgula aliqua argentea oblongiore ad unguendum à distantiore loco: partim adhibendo purè tantum essentialia, & quantum fieri potest morà brevissimâ. Suar. loc. cit. n. 20. Absolutè verò cum permanente morali periculo vitæ corporalis non tenentur illud administrare (nisi fortè, ubi alia Sacramenta ministrari nequeunt) cum neque sit medium necessarium ad salutem, neque ex divino præcepto; & præterea supponit per se loquendo duo alia Sacramenta jam collata, quibus sufficienter subvenitur necessitati subditi.

Ita ferè Suar. cit. n. 20.

Questio 426. Quæ sit pœna parochi nolentis administrare Sacramenta, ubi ad ea administranda obligatus fuit?

1. **R**espondeo primò: si baptizare noluerit suum subditum, & is sine Baptismo moriatur, debet deponi. per c. quicumque presbyter. de consecrat. d. 4. Ugol. de off. Episc. c. 15. §. 12. n. 14. apud Barbof. de off. paroch. c. 18. n. 43.

2. Respondeo secundo: quo ad alia Sacramenta, cum de iis neque in communi, neque speciatim determinata sit pœna, puniendum pœna arbitraria. Barb. loc. cit. citans Navar. conf. 3. de paroch. in novis. Ugol. ubi ante, &c. Porro pœna hæc infligenda habito respectu ad negligentiam parochi, & ad necessitatem Sacramenti & salutem animarum. Ugol. loc. cit.

Questio 427. Quæ sit obligatio parochi circa celebrationem missarum?

1. **R**espondeo primò: tenetur parochus diebus Dominicis & festis, quibus obligatur populus audire missam, celebrare. Barbof. de off. paroch. p. 1. c. 11. n. 3. & 6. Guttier. can. qq. l. 1. c. 30. n. 1. Dian. p. 2. tr. de celebrat. miss. resol. 26. Piafec. in pr. Episc. p. 2. c. 3. n. 20. Sylvius &c. apud Barbof. Extra verò tempus, quo populus non tenetur ex præcepto audire Sacrum, præscindendo à consuetudine (cui aliàs standum) & speciali statuto, non videntur obligari parochi ad sacrificandum. Barbof. loc. cit. n. 6. citans Fagund. in 5. præcept. Eccl. p. 1. l. 3. c. 15. num. 8. contra Azor. Suar. Sot. censentes teneri parochum celebrare frequentius, quam populus missam audire. Sed neque ita tenetur celebrare per seipsum, quin possit id facere per alios ex justa causa. Piafec. Dian. ubi ante. Villalob. in sum. p. 2. tr. 8. d. 14. n. 5. &c. apud Barb. cit. n. 6. modò id passim non faciat, & ad longum tempus. Possev. de off. curati. c. 2. n. 5.

2. Secundo: tenetur celebrare dicto tempore in propria Ecclesia, & non in alia. Barbof. loc. cit. n. 3. referens plures hac de re S. Congreg. declarationes, quibus abrogantur consuetudines, vi quarum solerent parochi relicta parochiali Ecclesia sine missa cum toto populo certis festis ad alias Ecclesias, ubi festa solemnizabantur, accedere, ibidemque celebrare.

3. Tertiò: non tenetur die Nativitatis Domini legere 3. missas, sed satisfacit celebrando unam. Nav. conf. 1. de celeb. miss. n. 2. Ugol. de off. Episc. c. 16. n. 5. Dian. p. 4. tr. 4. resol. 236. & alii apud Barbof. n. 8. contra Trull. in expos. decal. l. 3. c. 1. n. 5. & Garc. in sum. mor. tr. 5. diffuult. 2. du. 5. n. 2. censentes, teneri parochum legere 3. missas, ne fideles debitis suffragiis defraudet & devotione, quæ multi vellent ea die 3. missas audire.

4. Quartò: non tenetur parochus ad applicationem sacrificii pro suis subditis singulis diebus festis; cum obligatio ad celebrandum, & obligatio ad applicandum sint diversæ, & non debeantur proventus pastorales præcisè, ut celebret ad intentionem populi; sed potius ratione officii pastoralis. Nav. in man. c. 25. n. 92. Valq. p. 3. d. 234. a. 6. c. 6. Suar. tom. 3. d. 86. f. 1. Dian. p. 1. tr. 14. resol. 26. Possev. loc. cit. n. 4. Barb. n. 10. qui tamen motus auctoritate Trid. sess. 23. c. 1. bic. & de pot. Episc. alleg. 23. n. 23. censet, teneri parochum missæ sacrificium applicare ovis suis juxta boni viri arbitrium, seclusà consuetudine, aut aliqua synodali

constitutione vel pacto, sufficere, istam applicationem fieri diebus sollempnibus, censent Vasq. Suar. Nav. *ll. cit.* Filiuc. *tr. 5. c. 6. n. 174.* Laym. *Theol. mor. tr. 5. c. 4. n. 3.* Garc. *loc. cit. diff. 3. dub. 6. n. 7.* Licet autem parochus non teneatur ad applicationem sacrificii pro populo singulis diebus festis, sed maneat ea illi libera, non posse tamen etiam illum (vel etiam alium Capellanum) pro ea missa, ad quam dicendam alicubi quis obligatus est, etiam citra astrictionem intentionis seu applicationis, recipere eleemosynam, censet Barbof. *loc. cit. n. 11.* citans Gavant. *in comment. ad rubric. missal. tom. 1. p. 3. tit. 12. n. 5.* & S. Congreg. declarat. *in decreto de celebr. miss. emanato de mandato Urban. VIII. cujus hæc sunt verba: Congregatio die 1. Sept. An. 1629. respondit; quibus diebus parochi tenentur missam celebrare, non posse manuales eleemosynas recipere. Contrarium nihilominus tenentibus apud Barbof. loc. cit. Ludovic. à S. Cruce. Dian. Turrian. &c. item contra Alphons. de Leon. de Jubilæo. p. c. 20. n. 27. Fraxinell. de oblig. Sacerd. s. 4. concl. 4. §. 8. &c. tenentes, quòd quando constitutum seu relictum est stipendium, non pro applicatione sacrificii, sed solum pro cultu Ecclesiæ & commoditate populi, ut is ibi possit audire sacrum vel communicare, posse Sacerdotem eleemosynam accipere pro ejusdem sacrificii applicatione danti facienda. Secus si constituentes tali sacerdoti certum stipendium voluerint quoque applicationem sacrificii.*

Questio 428. Quæ sit obligatio parochi assistendi infirmis & moribundis?

Resp. primò: teneri illum, ubi necesse est, ad visitandos infirmos accedere, eosq; opportunis remediis juvare, habendo in promptu argumenta ad animam consolandum, excitandumq; ad res divinas & æternas congrua, Barb. *de off. par. p. 1. c. 8. n. 27.* Secundò magnum & necessariu esse ministerium, majorémque ei incumbere obligationem assistendi ægro incipienti agonizare, & ferendi opem opportunam in eo periculoso momento, Barbof. *n. 28.* citans Homobon. *in resp. qq. mor. p. 1. resp. 29.* Non tamen teneri parochum sub mortali assistere infirmo, qui Sacramenta recepit, censet Barbof. *n. 29* ex Machado *in perfecto Confessar. l. 4. p. 2. tr. 2. docum. 23. n. 1.* qui citat etiam Possevin. *de off. curati. c. 13. n. 13.* Quòd si tamen infirmus fuerit impenitens, tenetur ei assistere usque ad reductionem. Barbof. *n. 30.* ex eodem Machad. & Possevin. *nu. 14.* Ac demum non teneri sub mortali infirmum inducere, ut testamentum conficiat. Barb. *loc. c. n. 34.*

Questio 429. Quæ sit obligatio parochi prædicandi verbum Dei?

Respondeo, teneri pastores & animarum curatores oves suas pascere prædicatione verbi Dei. Atque hinc id ipsum toties inculcat & injungit, additis etiam pœnis Trident. *sess. 5. c. 1. sess. 22. c. 8. sess. 23. c. 1. sess. 24. c. 7. &c.* ita ut, qui raro vel nunquam concionem habent ad populum, peccent mortaliter, etiam abstrahendo à gravi necessitate populi. Toties verò peccent graviter contra divinum præceptum, quoties populus graviter egebit prædicatione. Barbof. *de off. parochi. c. 14. n. 8.* Porro tempus, quo omittendo prædicationem, peccabit aliàs mortaliter Trull. *in exposit. decal. l. 3. c. 1. du. 4. n. 14.* ex Bonacin. apud Barbof. *loc. cit.* censet esse duorum vel trium mensium, etiam discontinuorum, Supponere videtur id ipsum Trid. nimi-

rum spatium trium mensium esse notabile in ordine ad gravem culpam, dum *sess. 5. c. 2.* decernit, parochos, si ab Episcopo moniti trium mensium spatio hac in parte non satisfecerint muneri suo, cogendos esse per censuras aliasque pœnas, cum censuræ Ecclesiasticæ non nisi graviter peccantibus imponi soleant. Barbof. *loc. cit. nu. 8.* Porro licet Tridentinum parochis munus prædicationis verbi Dei injunxerit, & quasi proprium illorum munus fecerit, ita ut nec ab Episcopis in hoc impediti possint, ut declaravit S. Congr. ejusdem Concil. *ad c. 2. sess. 5.* his verbis: *Stcuratores animarum per se velint munus prædicationis obire, non debent impediti:* possunt nihilominus per alios officio suo satisfacere, ut colligitur satis ex Trid. *sess. 24. c. 4. Toler. l. 5. c. 5. n. 9.* Trull. *loc. cit. l. 4. c. 1. du. 8. num. 12.* apud Barbof. *loc. cit. nu. 5. & 6.* qui tamen *num. 9.* subjungit, putare se, parochum officio suo non satisfacere, quo ad Deum, prædicationes totius anni aliis committentem, etiam, dum non defunt prædicatores docentes ea, quæ populus scire tenetur, uti nec satisfaceret, si totam curam Vicario committeret, nisi ex consuetudine immemorabili excusaretur. Unde si vellet habere Vicarium, potest eum habere in coadjutore, non tamen, ut is per se ipsum totum onus exerceat, ut bene docent Cajet. *2. 2. q. 185. a. 5. Sor. de just. l. 10. q. 3. a. 1. Henriq. in sum. tit. de indulg. c. 28. §. 1.*

Questio 430. Quæ sit obligatio parochi ad docendum pueros ac rudes doctrinam Christianam?

Respondeo: teneri parochos aliòsque curatos per se vel alios idoneos, si legitime impediti sint, diebus saltem Dominicis & festis fidei rudimenta ceteramque doctrinam Christianam docere rudes & pueros, juxta quod mandat Trid. *sess. 24. c. 4. & sess. 5. c. 2.* Vide de hoc Zerol. *in pr. Episc. p. 1. v. doctrina Christiana.* Ugol. *de off. Episc. c. 16. §. 4. num. 1.* Possevin. *de off. curati. c. 4. de doctrina Christi. &c.* spectat siquidem id ipsum ad officium parochi. Fusc. *de visitat. l. 1. c. 4. n. 17.* Riccius *in decis. Archiep. Neapol. p. 1. decis. 22. n. 2.* Atque ita peccabit parochus mortaliter, ubi nimium negligens fuerit in doctrina istiusmodi Christiana tradenda. Sa. *v. parochus. n. 2.* Fernand. *in Exam. Theol. mor. p. 4. c. 15. §. 5. nu. 7.* Poteritque Episcopus, dum ei constat de parochi hac in parte negligentia vel insufficientia, ex fructibus Ecclesiæ assignare alteri partem congruam, qui hoc munus loco parochi adimpleat. Piaséc. *p. 2. c. 3. n. 16.* Argumento Trid. *sess. 5. c. 2.* Item compellere ad hoc parochos per viam præcepti pœnalis, non tamen comminando pœnam peccati mortalis, ut Barbof. *de off. paroch. p. 1. c. 15. n. 3.* juxta rescriptum Sac. Congregat. ad Episcopum Bergomenf. de 22. Novemb. An. 1592. De cetero non teneri parochum quemlibet in particulari docere fidem, sed sufficere id facere in communi in propriis Ecclesiis ex Ledefma. *in sum. tom. 2. tr. 1. c. 3.* ait Barbof. *loc. cit. num. 1.*

Questio 431. Quæ sit obligatio parochi circa varias denunciations faciendas?

Respondeo: teneri illum inter missarum sollempnia, præsertim die Dominico facere denunciations quãdam ex officio absque alia licentia aut jussione; ut sunt vigiliæ quorundam festorum,

rum,